

1778.

1. Brichnerus, Irenaeus: *De illis, qui cambiali ter se obligare possunt.*
2. Feuerbach, Irenaeus Anselmus: *Anct quatenus primitivis measurabilium personarum paupertibus denegari possint?*
3. Gombel, Henricus Jacobus: *Generalia praecpta de australiis presertim de causis, in quibus illis ~~lucis~~ locus sit.*
4. Hoepfer, Laur. Fridericus, Ord. T. ... end. *Camus: solemnia inauguralia ... Helveticus Bernhardi Faup indicit, de lege Lectorie et cura minorum quasdam praefatus*
5. Lamprecht, Paulus Kneil: *Meritatio et art. 9. tit 2. lib. II statutorum Lubecensium.*
6. Starck, Georgius Christophorus: *De summa appellabili in referendo ad summa imperii tributariorum.*

provocationibus rite aestimanda

1779.

1. Albrecht, Burkardus Fridericus: De morboris remissione
et viriliteratem aestimanda.

2. Frech, Dr. James Sebastianus: Utrum forensis de
bonis suis collectas magistratus domiciliu
pendere obligetur?

3. Hoepfner, Lusig Julius Friedrich: Warum sind die
Menschenpflichten entweder vollkommen oder unvoll
kommen? und welche Pflichten gehören zu der
ersten, welche zu der letzten Gattung?

4. Koch, Dr. Christoph: Programma sacrae reli-
giosis internis et externis, quo solennia in au-
gustalia . . . par Tabul Proemium . . . indicat

1780.

1. Gelzer, Christianus Hartmannus Samuel, Ord. iuri. Decanus:
Davidis Reichard, Henrici Ehrenpieri Klotz, nec non
Iannus Georgii Grands... sollemnia inaug. indicat
Furus S. R. T. civitatis Francfortanae privilegiorum:
De filiabus neptibusque libere nuptiis colloquendis
veteris aevi monumentis illustrat
2. Gelzer, Christianus Hartmannus, Ord. iuri. Decanus:
Andreas Iosephi Schmaltz et Iannus Friderici Preyel
... sollemnia inauguralia indicat, de judiciorum
equestrii habita aliue ratione erga austriacos
et supremi imperii tribunalia paucis praefas-
3. Grands, Iannus Georgius: De habita liberorum
S. R. T. civitatum iuris primis libetac S. R. T. reipublicae
ac Num. Francfortensis erga imperii tribunalia

4. Klotzios, Heinrichus Threnapictus: Utrum ex recti
bono minus ex pluribus chirographis super nos
estemque debito confectis obligationem esse remittendam
colligi possit?

5. Kruiz, Dr. Christph: De praescriptione restitutorum
in integrali

6. Prezel, Joannes Fiducius: De testamento rupto
et reformat. Francf. p. IV. lit. Y

7. Semperib, Anders Trophus: De qualitate constituti
placit regii in imperio Romano Germanico
et votum constituti imp. statu.

14
1778, 5 Z.
5/
**MEDITATIO
AD ARTICVLVM IX.
TITVLI II. LIBRI II.
STATVTORVM LVBECENSIVM,**

P 241
ILLVSTRIS IVRECONSVLTORVM ORDINIS
AVCTORATATE
IN ACADEMIA GIENSESSI

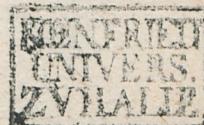
PRO
SVMMIS IN VTROQVE IVRE HONORIBVS
AC PRIVILEGIIS LEGITIME IMPETRANDIS
PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI
SUBMITTIT

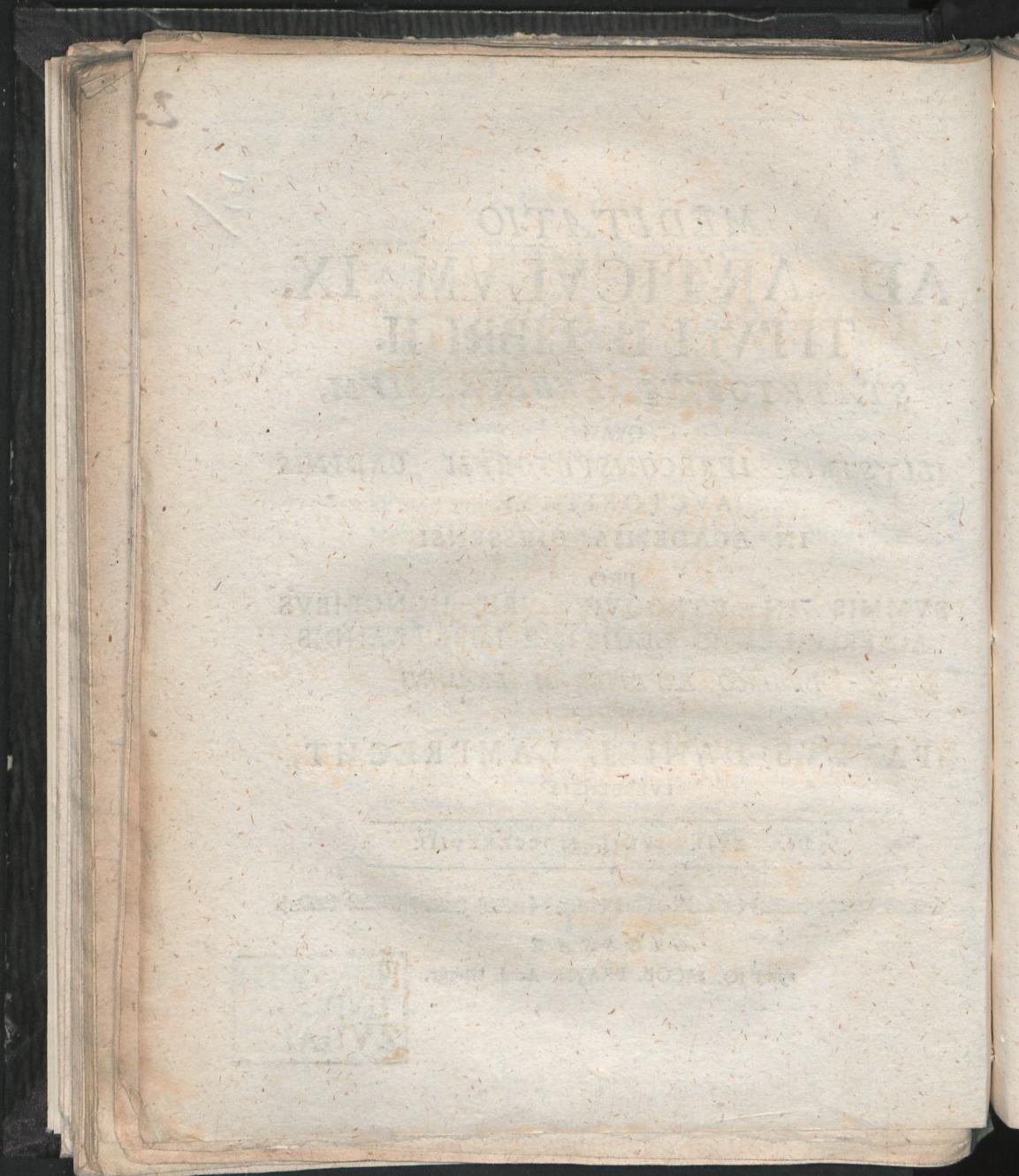
**PAVLVS DANIEL LAMPRECHT,
LVBECENSIS.**

DIE XVII. IVNII MDCCCLXXVIII.

G I E S S A E
apud IO. IACOB. BRAVN. Acad. typogr.

VIRO
PRAENOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
DIETERICO GODOFREDO
LAMPRECHT,

I. V. D.

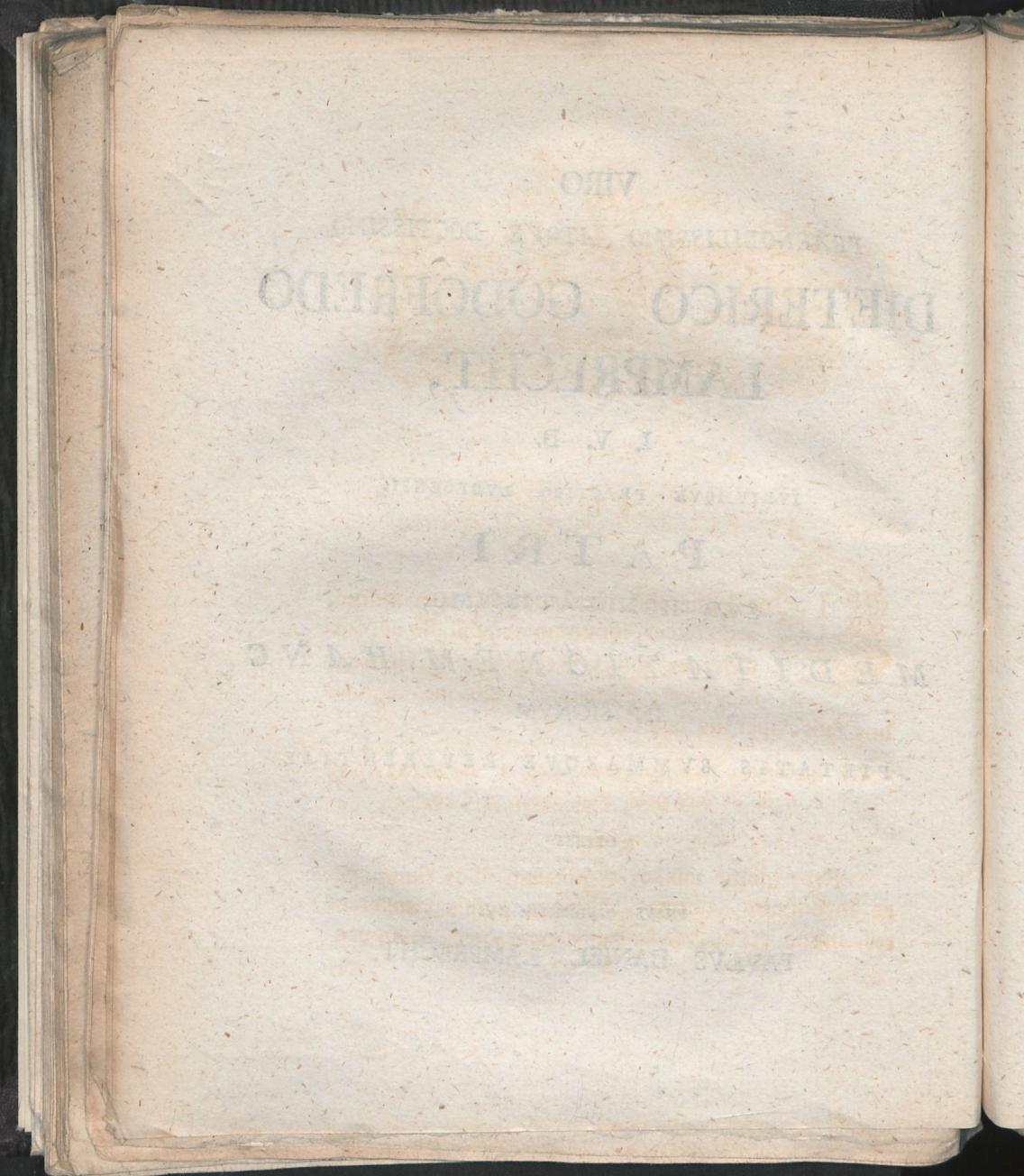
IVRIVM QVE PRACTICO LVRECensi,

P A T R I
SVO HONORATISSIMO,
M E D I T A T I O N E M H A N C
IN SIGNVM

PIETATIS SUMMAE QVE REVERENTIAE

OFFERT

FILIUS OBEDIENTISSIMVS
PAVLVS DANIEL LAMPRECHT.

§. I.

Ius Lubecense ob summam, qua nititur,
aequitatem, summum acquisuisse applau-
sum, ex ipsius receptione in Holsatia,
Megapoli, Pomerania, aliisque regioni-
bus satis superque constat,

Vid. Bibliotheca Iuris Lubecensis Cap. 2. D. SIBRANDVS
in tract. de iure publ. ciuit. lubec. sect. 10.

§. II.

Reperiuntur tamen, aequitatem illius summodo-
re in dubium vocantes, illudque potius vituperan-
tes, immo cauillis & conuitiis onerantes, nominan-

A tes

tes illud: Eine Gauckel-Tasche, einen Roll-Wagen,
den man schieben könnte, wie man wollte.

Vid. MEVII comment. in ius lubec. quaest. I. praelim.
n. 49.

§. III.

Multi autem adsunt, summis laudibus illud extollentes, strenueque defendantes.

Vid. ERN. IOACH. WESTPHALEN Diss. de origine & fontibus iuris lubecensis, eiusque viu, auctoritate, elogio & subsidiis.

CHRIST. NETTELBLADT Diss., qua nouam de fontibus iuris lubecensis coniecturam exhibit. Prooemium agit de antiquitate, celebritate, auctoritate, aequitate & prudencia legislatoria iuris lubecensis.

WOLFG. AD. SCHOEPE. Diss. de fatis iuris germ. & speciatim lubecensis, origine, auctoritate, mutationibus, emendationibus, fontibus, aequitate & commentatoribus.

G. CHRIST. GOETZE Diss. de aequitate iuris lubecensis.

§. IV.

Negari interim non potest, nonnullos omnino in Statutis Lubecensibus reperiri articulos, magnam iniqui-

iniquitatis speciem p[re]ferentes, inter quos etiam numerari solet Articulus 9. Tituli 2. Libri 2, verbo tenus ita sonans :

uneheliche Kinder nehmen kein Erbe, aber derselben verlaßen Euch erben ihre nehesten Blutsfreunde, die dazu gehören.

§. V.

Eadem haec dispositio legitur etiam in antiquis iuris lubecensis codicibus.

Vid. Appendix selectarum obseruationum forensium HENR. BROKES. Tres illa continet codices, in quorum priori Art. 27. van unechten kinderen unde eren erven, ita disponitur :

de van einer ammyghen is gheboren, de ene nimpt nene erve, sunder sin erye nemen sine nehesten maghen, de darto horen.

Vox ammyghen denotat eine Jungfrau, Weifchläferin. Vid. Sachsisch. Land-Recht Lib. 3. Art. 46. Maghen vero significat einen Verwandten. Unde Swerd = Magen, Unverwandte von väterlicher Seite; Spill = Magen, Unverwandte von mütterlicher Seite; item Maagschap, Verwandtschaft. Quapropter etiam adhuc electus Senator Bremensis iurare debet: se velle iudicare nig na

Frund:

*** (8) ***

Grundschup, nig na Maagschup. Vid. Bremisch - Niedersächsisches Wörter-Buch, 2ter Theil, pag. 109.

Alterius codicis art. 49. est eiusdem tenoris:

de van ener Annynge gebaren is, de en nimbe nien Erve, men sin Erve nemen de negesten Erven, de darcho horen.

Quocum etiam conuenit tertii codicis art. 54. hisce verbis:

We de van einer Annynge gebaren is, de nimbe nien Erve, men sine Erve nemen, de de negesten Erven, de darcho horen.

§. VI.

Celeberrimi iuris lubecensis interpretes hunc articulum ita interpretantur, ut liberi illegitimi ne quidem matri ab intestato succedere debeant, mater vero liberis illegitimis succedat.

Vid. MEVII commentarius in ius lubecense ad hunc artic.

Steins Abhandlung des Lübschen Rechts, 2ter Theil,
pag. 411. & seq.

§. VII.

In hac vero interpretatione articulus allegatus iniquitatis notam, mea quidem sententia, effugere non potest. Quid enim iniquius, quam filium innocent-

nocentem excludere a successione materna? De libe-
ris quidem illegitimis hic tantum sermo; mater ve-
ro est manetque mater, filiusque filius, sit ille le-
gitimus vel illegitimus.

§. VIII.

Quid etiam magis ab aequitate & recta ratione
aberrare potest, quam innocentem puniri pro no-
cente? Quid enim filio illegitimo imputari potest,
quod sit illegitimus? Quid eo peccauit, vel peccare
potuit? Dicis forsan, matrem tamen peccasse, &
ideo matrem puniri in filio. Sed hoc semper idem.
Nec enim aequitas nec recta ratio consentire potest,
nocentem puniri in innocentem. Et quomodo etiam
nocens potest puniri in innocentem sine poena inno-
centis?

§. IX.

Et quod magis adhuc est; nonne innocens fi-
lius tali modo punitur principaliter, & reuera ma-
gis, quam mater ipsa? Mater enim ipsa, quae ta-
men deliquit, nulla successione nec parentum nec
aliorum priuari debet. Res fere non aliter se ha-
bet, ac si mater furata esset, filius vero innocens
suspenderetur in furca, quo mater spectatrix infor-

B

tunio

tunio filii puniretur. Quam infelix tali modo esset talis filius, & quidem sine omni culpa sua? Forsan autem quis dicet: filius illegitimus proprie non punitur, non punitur etiam pro matre, mater etiam non punitur in filio, sed poena matris per accidens tantum cadit in filium. Si mater itaque furtum fecisset, filio vero innocentia gula frangeretur laqueo, quo mater spectatrix suspendio filii puniretur, filius proprie non puniretur, non puniretur pro matre, mater etiam non puniretur in filio, sed poena matris per accidens tantum caderet in filium, filius per accidens tantum patibularetur. Bene, iterumque bene!

§. X.

Et ipsa etiam natura huic interpretationi sese opponere videtur. Quod enim vinculum arctius, quam quod natura inter matrem nexit liberosque? Ipsae ferae omnia dant foetibus suis; quae dare possunt, & sua contra quemcunque alium defendunt pro suis, & nos liberos innocentes priuaremus successione materna, quasi non essent liberi?

§. XI.

Nimis itaque durum mihi videtur, liberos, ex nullा

*** (II) ***

nulla alia ratione, quam quia sunt illegitimi, excludere a successione materna. Sind wir Kinder, so sind wir auch Erben: hoc aequius & rectae rationi & ipsi naturae conuenientius existimo.

§. XII.

Praeterea & magnam sane iniuriam inuoluit, liberos illegitimos non debere succedere matri, matrem vero illis, cum tamen iura successoria debeant esse mutua & reciproca.

§. XIII.

Ratio interim tam durae huius articuli interpretationis ab interpretibus allegatur haec, ut castitas conseruetur, & dedecus familiartum auertatur. Bene. Sed poena afficienda ipsa persona, quae castitatem laesit. Poenam pati oportet matrem in ipsa sua persona, non vero in innocentie partu, qui nihil deliquit. Punienda sola mater, non partus, quia non partus, sed sola mater crimen commisit, & tamen mater succedere debet liberis illegitimis, illegitimi vero liberi illi succedere non debent. Quam singularis haec interpretatio, cum matri adeo, secundum hanc interpretationem, ex delicto lucrum eueniret.

B 2

§. XIV.

§. XIV.

Et nonne dantur alia & longe meliora remedia, aliaeque poenae ad conseruandam castitatem & dedecus familiarum auertendum, quam remedium, quod aequitati & rectae rationi & ipsi naturae tan-topere repugnat? Periculosisssimum potius hoc remedium ad dedecus familiarum declinandum. Maius enim adhuc familiae dehonestamentum ex tali poena metuendum. Nonne mater, amore, & dolore & moerore adducta, filium suum illegitimum tanquam infelicem creaturam e medio tolleret? & nonne summopere verendum, ne, nimiam severitatem in tale carnis delictum exercendo, grauioribus carnis crimibus ansa praebeatur?

§. XV.

Praeterea & ipse MEVIVS ad verba huius articuli, uneheliche Kinder nehmen kein Erbe, scribit:

id valde singulare est, atque, si verba sequimur,
iuris communis correctorium.

Scribit porro ad verba huius articuli; derselben verlassen Guth aber erben ihre nearesten Blut-Freunde, die dazu gehören:

&

& hoc singulare est, vt illegitimis succedant,
quibus ipsi succedere non debuerunt. Quia
tamen ita scriptum, seruandum est.

§. XVI.

Ex quo satis appetat, & ipsum M^EVIV^M putat-
se, hunc articulum omnino ab initio vsque ad finem
magna laborare iniquitate.

§. XVII.

Sed salua res est. Iniquitas enim haec articulo
non inhaeret, sed interpretationi.

§. XVIII.

Mea enim ex sententia ius Lubecense intuitu
successionis matris & liberorum illegitimorum mutuae
a iure communi diuortium non facit, sed tantum
ratione cognatorum matris ab institutis iuris romani
abit, & quidem sic, vt cognati matris succedant il-
legitimis, illegitimi vero illis succedere non de-
beant.

§. XIX.

Interpretes autem dicunt: verba articuli, uneheli,
die Kinder nehmen kein Erbe, esse generalia, ideoque
etiam generaliter, & per consequens ita intelligenda,

vt liberi illegitimi non solum nemini cognatorum matris, sed ne quidem ipsi matri ab intestato succedere debeant.

§. XX.

Et verum omnino est, verba articuli, unchelische Kinder nehmen kein Erbe, esse generalia, ideoque etiam generaliter intelligenda.

§. XXI.

Articulus autem generaliter tantum loquitur von den nearesten Blutfreunden, die zur Erbschaft des nachgelassenen Guts der unchelischen Kinder gehören, ideoque etiam de his tantum generaliter intelligendus, & quidem sic, vt liberi illegitimi illis succedere non debeant, illi vero liberis illegitimis omnino succendant. Ex verbis enim articuli: aber derselben verlassen Guth erben ihre nearesten Blutfreunde, die dazu gehören, verba antecedentia: unchelische Kinder nehmen kein Erbe, sunt interpretanda. Et idem hoc etiam punctatio articuli demonstrat. Post verba enim, unchelische Kinder nehmen kein Erbe, punctum non possum est, sed tantum comma. Sensus itaque hic nondum plane exhaustus, sed potius ex verbis sequen-

quentibus plene hauriendus est. Et idem hoc etiam coniunctio aber significat. Et vnum & alterum etiam in codicibus reperitur. Verba itaque articuli finalia: aber derselben verlassen Guth erben ihre nehesten Blutfreunde, die dazu gehören, illustrant verba priora: uneheliche Kinder nehmen kein Erbe.

§. XXII.

Quaeritur nunc, quinam ergo sunt die nehesten Blutfreunde, die zur Erbschaft des nachgelassenen GUTHS der unehelichen Kinder gehören? & respondendum sine dubio, cognati matris, pater enim incertus, ideoque etiam ex eius linea coniuncti incerti sunt. A cognatis autem matris mater ipsa omnino distinguedatur. Stirps enim sub frondibus non comprehenditur. Et sic articulus de cognatis matris tantum agit, de matre ipsa autem in toto hoc articulo nihil disponitur. Sunt etiam verba huius articuli: die dazu gehören, notatu dignissima. Haec enim verba, ut mihi quidem videtur, cognatos matris digito quasi monstrant. Cui bono alias haec verba? Alias enim plane essent superflua, id quod minime praesumendum.

§. XXIII.

§. XXIII.

Praeterea etiam in aliis articulis iuris Lubecensis parentes non comprehenduntur sub voce Blutsfreunde, sed potius expressis verbis nominantur, & separantur von den Freunden und Blutsfreunden.

Vid. art. 6. tit. 10. lib. 1., qui ita se exprimit: Erbgue aber wird geheissen allerhand Gut, welches einem Menschen ansfallen mag von seinen Eltern, oder Blutsfreunden, in aufsteigender, niederssteigender und Seit-Linien. Verba huius articuli: Eltern, oder Blutsfreunde, etiam per comma distinguntur. Parentes itaque in hoc articulo expresse nominantur, & ab agnatis & cognatis separantur, cum tamen id in hoc articulo ne quidem necessarium fuisset, &, si etiam factum non fuisset, dubium exinde oriri non potuisset.

Vid. art. 1. tit. 7. lib. 4. von Mordzucht, vbi haec reperiuntur verba: im Fall aber, daß er ein Ehemann wäre, oder die Person nicht ehelichen, oder aber auch, daß ihre Eltern und Freunde sie ihm nicht geben wolten, &c.

Vid. art. 2. eiusdem tit. & lib., qui haec continet verba: die entführte Person aber hat sich in beiden Fällen dadurch ihrer Erschafft, von Eltern und Freunden unsäglich geschädigt

gemacht. Et hic articulus in primis notatus dignus, quia de eadem agit materia, de qua nobis sermo, de personis nempe, qui arcentur a successione. Parentes in illo expressis verbis allegantur, & ab agnatis & cognatis distinguuntur.

§. XXIV.

Concludo itaque: si conditores iuris lubecensis voluissent, in nostro articulo tam singularem & tam duram dispositionem contineri, ut liberi illegitimi ne quidem matri succedere deberent, hoc sine dubio non obscure, sed potius expressis verbis disponuissent, & matrem clare nominassent. Hic enim necessarium fuisset, ut clare loqui debuissent.

§. XXV.

Et cur denique ex hoc articulo saltem obscuro per interpretationem nostram durissimum extorquere volumus sensum, & quidem talem sensum, qui cum omni militat aequitate? cur sine omni necessitate aequitati iuris lubecensis maculam adspergere volumus? cur non praeferemus mitiorem sententiam? Et nonne ratio aequitatis postulat, ut dispositio tam odiosa restringatur potius, quam extendatur?

C

§. XXVI.

§. XXVI.

Mirandum quoque, cur M^EVIO haec interpretatione non placuerit, cum ipse scribit in commentario suo ad hunc articulum: sine expresso statuto non debere remoueri a successione, quibus ea alias ex iure communi debetur, huiusque iuris correctionem sine necessitate non inducendam. Quodnam vero statutum expressum hic adest, quod liberos illegitimos remoueat a successione materna, cum haec illis iure communi competit? & quaenam hic adest necessitas, correctionem iuris communis quoad hanc successionem inducendi? Quod enim lex non continet, e lege eruere non debemus.

§. XXVII.

Praxis nec pro me nec contra me. Vir enim prae nobilissimus atque doctissimus G. Soltau, I. V. L. atque iudicij inferioris lubecensis Actuarius meritissimus patrem meum fecit certiorem, se quidem rogatu ipsius omnem nauasse operam, (ob quam maximas ei ago gratias,) suppeditandi mihi iudicata hunc articulum concernentia, ex quibus constaret, liberos illegitimos a successione matris vel esse

ex-

IVXX

exclusos vel non, in libris vero iudicibus nulla
hac de materia reperiri iudicata. Id quod etiam
mirum non est. Talis enim casus plerumque in
personis infimae tantum conditionis, bona non pos-
sidentibus, accidere solet. Si vero accidit in aliis,
omni modo occultatur, & mater ipsa illegitimis
quam saepissime ignota manet; si autem occultari
non potest, illegitimi partim inopia, partim consilio
eorum, quorum vtuntur consiliis, existimantium,
articulum allegatum esse tam clarum, ut litem non
admittat, ius suum persequi prohibentur; & si de-
nique lis mouetur, tales lites plerumque per amica-
bilem compositionem finiuntur.

§. XXVIII.

Ne autem in crimen haereseos incidam, vel so-
lus contra celeberrimos iuris lubecensis interpretes
temerarie arma quasi gerere videar, prouoco ad n.
g. STEVRNAGELI memorabilia Statutorum Lube-
censtium & Hamburgensium, axiom. 27. pag. 51.,
vbi ita se explicat:

ob zwar auf eben solche weise die natürlichen Kin-
der ihr Guth auf ihre Verwandten vererben, so

Können sie doch niemanden ab intestato succedirem
matris hereditate excepta.

Prouoco etiam ad responsum Facultatis Iuridicae
Rostochiensis, quae anno 1626, secundum ius lube-
cense, pronunciauit pro spurio.

Vid. MANTZELII Ius Mecklenb. & Lubec. illustr. Cent. 3.
pag. 178.

§. XXIX.

Haec sunt, quae ad articulum 9: tit. 2. lib. 2. me-
ditatus sum. Si quid scripserim, quod lector bene-
uolus applausu suo honorare indignum non iudicat,
tam gratum mihi erit, quam quod gratissimum. Si
vero errauerim, humanum est; erroris autem con-
victus, illum quam lubentissime & agnoscam
& emendabo.

TA-OL

30. 1+13

VJ
18

14
1778, 5
5/
**MEDITATIO
AD ARTICVLVM IX.
TITVLI II. LIBRI II.**

STATVTORVM LVBESENSIVM,

QVAM

*ILLVSTRIS IVRECONSULTORVM ORDINIS
AVCTORITATE
IN ACADEMIA GIENSESSI*

*P. 277
PRO
SVMMIS IN VTROQVE IVRE HONORIBVS
AC PRIVILEGIIS LEGITIME IMPETRANDIS*

PUBLICO ERVDITORVM EXAMINI

SUBMITTIT

**PAVLVS DANIEL LAMPRECHT,
LVBESENSIS.**

DIE XVII. IVNII MDCCCLXXVIII.

*G I E S S A E
apud IO. IACOB. BRAVN. Acad. typogr.*

